

Regels over de gereedstelling van de krijgsmacht (Wet op de defensiegereedheid)

Datum 6 juni 2025

Status Voorlopig ontwerp voor internetconsultatie

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo, Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, regels te stellen over de gereedheid van het militaire vermogen van de krijgsmacht in het belang van een doeltreffend optreden ter uitvoering van de grondwettelijke en bondgenootschappelijke taken van de krijgsmacht;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1. INLEIDENDE BEPALINGEN

Artikel 1.1 (begripsbepalingen)

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

Algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PbEU 2016, L 119);

bondgenoten: staten die partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag, de lidstaten van de Europese Unie en andere door Onze Minister als zodanig aangewezen staten;

defensieonderdelen: de krijgsmacht of onderdelen daarvan, alsmede de andere organisatieonderdelen van het Ministerie van Defensie, met uitzondering van de door Onze Minister aangewezen bijzondere organisatie-eenheden of toezichthouders;

defensiepersoneel:

1°. de in werkelijke dienst zijnde militaire ambtenaren in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ambtenaren defensie;

2°. de burgerlijke ambtenaren aangesteld om werkzaam te zijn bij het Ministerie van Defensie in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 2, van de Wet ambtenaren defensie;

3°. de in werkelijke dienst zijnde dienstplichtigen in de zin van de artikelen 18, 19 en 21 van de Kaderwet dienstplicht;

dienst: de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017;

geoevendheid: door opleiding, training en oefening verworven bedrevenheid in het uitvoeren van aan de krijgsmacht opgedragen operationele taken;

gereedheid: staat van de krijgsmacht of een onderdeel daarvan om geloofwaardig en doeltreffend ingezet te kunnen worden ter uitvoering van de in artikel 97 van de Grondwet omschreven taken;

gereedstelling: het geheel van activiteiten, bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, gericht op de ontwikkeling van een geloofwaardig en doeltreffend inzetbaar militair vermogen, met inbegrip van het voortzettingsvermogen daarvan, bedoeld in artikel 1.2, eerste lid;

materieel: alle materiële middelen, voorraden, uitrusting, wapensystemen, technologieën en systemen die door de defensieonderdelen worden gebruikt voor het gereedstellen en uitvoeren van haar taken;

militair vermogen: het vermogen om militaire operaties doeltreffend te kunnen uitvoeren;

militaire objecten: militaire objecten aangewezen krachtens artikel 2 van de Rijkswet geweldgebruik bewakers militaire objecten, alsmede de terreinen waarop zich deze bevinden;

netwerk- en informatiesysteem:

1°. de transmissiesystemen, al dan niet gebaseerd op een permanente infrastructuur of gecentraliseerde beheercapaciteit, en in voorkomend geval de schakel- of routeringsapparatuur en andere middelen, waaronder netwerkelementen die niet actief zijn, die het mogelijk maken signalen over te brengen via draad, radiogolven, optische of andere elektromagnetische middelen waaronder satellietnetwerken, vaste (circuit- en pakketgeschakelde, met inbegrip van internet) en mobiele netwerken, elektriciteitsnetten voor zover deze voor overdracht van signalen worden gebruikt, netwerken voor radio- en televisieomroep en kabeltelevisienetwerken, ongeacht de aard van de overgebrachte informatie;

2°. elk apparaat of elke groep van onderling verbonden of verwante apparaten, waarvan er een of meer, op grond van een programma, een automatische verwerking van digitale gegevens uitvoeren; of

3°. digitale gegevens die worden opgeslagen, verwerkt, opgehaald of verzonden met behulp van de in onderdelen 1 en 2 bedoelde elementen met het oog op de werking, het gebruik, de bescherming en het onderhoud ervan;

Onze Minister: Onze Minister van Defensie;

operationele oefenomgeving: de voor het opleiden, trainen en oefenen voor militair optreden relevante omgeving, gezien vanuit het belang van een doeltreffende ontplooiing of beveiliging van militaire capaciteiten in deze omgeving en van de besluitvorming daarover door de commandant;

operationele omgeving: voor het militaire optreden relevante dynamische fysieke, virtuele en cognitieve dimensie, gezien vanuit het belang van een doeltreffende ontplooiing of beveiliging

van militaire capaciteiten in deze omgeving en van de besluitvorming daarover door de commandant.

Artikel 1.2 (doelstellingen)

1. De toepassing van deze wet is gericht op het verzekeren van de gereedheid van het militaire vermogen van de krijgsmacht voor:

a. het doeltreffend afschrikken en weerstaan van een gewapende aanval tegen het Koninkrijk of een bondgenoot; en

b. het doeltreffend optreden in het kader van andere hoofdtaken als bedoeld in artikel 97, eerste lid, van de Grondwet,

in de daarvoor relevante operationele omgeving.

2. De toepassing van deze wet is mede gericht op de afstemming van het belang van defensiegereedheid met andere belangen in een weerbare maatschappij.

Artikel 1.3 (gereedstelling in een weerbare maatschappij)

1. Onze Minister maakt gelijktijdig met de begroting voor het nieuwe jaar zichtbaar welk verband er ten dienste van een weerbare maatschappij bestaat tussen de mate waarin de gereedheid, bedoeld in artikel 1.2, naderbij kan worden gebracht en voor de gereedstelling bestaande ernstige belemmeringen.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de wijze waarop toepassing wordt gegeven aan het eerste lid en over de daarbij te betrekken gegevens.

HOOFDSTUK 2. ZORG VOOR DE GEREEDSTELLING

Artikel 2.1 (gereedstelling als publieke taak)

1. Onze Minister draagt zorg voor de gereedstelling van de krijgsmacht.

2. De in het eerste lid bedoelde zorg krijgt in ieder geval gestalte door:

a. het voorbereiden, onderhouden en verbeteren van de geoefendheid van de krijgsmacht;

b. het verwerven, onderhouden, vernieuwen en afstoten van infrastructuur en materieel;

c. het werven, selecteren, opleiden en trainen van defensiepersoneel;

d. het vergaren van kennis omtrent de voor de militaire taken relevante operationele omgeving;

e. het bewaken en beveiligen van de netwerk- en informatiesystemen van de defensieonderdelen, militaire objecten en het defensiepersoneel;

f. andere activiteiten van de Nederlandse of een bondgenootschappelijke krijgsmacht of van andere defensieonderdelen die naar het oordeel van Onze Minister noodzakelijk zijn met het oog op de gereedheid, bedoeld in artikel 1.2.

HOOFDSTUK 3. BIJZONDERE BEPALINGEN OVER DE FYSIEKE LEEFOMGEVING

Hoofdstuk 3 is voor internetconsultatie zo vormgegeven dat de strekking ervan zo goed mogelijk kan worden doorgrond. In het uiteindelijke wetsvoorstel zal mogelijk worden gekozen voor een nader wetgevingstechnische uitgewerkte inbedding in het stelsel van de Omgevingswet. De vormgeving van dit hoofdstuk is daarom voorlopig en kan nog wijzigen.

§ 3.1 Gereedstellingsactiviteiten

Artikel 3.1 (bijlage I activiteiten)

Na artikel 23.3 van de Omgevingswet wordt een afdeling toegevoegd, luidende:

Afdeling 23.2a Gereedstellingsactiviteiten defensie

Artikel 23.3a (van rechtswege mogelijke gereedstellingsactiviteiten)

1. Bij algemene maatregel van bestuur kan, met inachtneming van internationaalrechtelijke verplichtingen, van de in bijlage I bij die maatregel aangewezen gereedstellingsactiviteiten worden afgeweken van het bepaalde bij of krachtens:
 - a. de hoofdstukken 2, 4, 5, 16 en 22, en de afdelingen 23.1, 23.2 en 23.3, van deze wet;
 - b. de hoofdstukken 1, 5 en 10 van de Wet luchtvaart;
 - c. artikel 76 van de Luchtvaartwet;
 - d. hoofdstuk 5 van de Erfgoedwet;
 - e. hoofdstuk 3 en de artikelen 10.13 en 10.15 van de Telecommunicatiewet; en
 - f. hoofdstuk 2 van de Scheepvaartverkeerswet.
2. Een gereedstellingsactiviteit wordt alleen aangewezen als dit beoogt bij te dragen aan de doelen, bedoeld in artikel 1.2 van de Wet op de defensiegereedheid, en als deze betrekking heeft op:
 - a. luchtvaartuigen;
 - b. schieten;
 - c. aanleg van werken;
 - d. noodzakelijke nuts- en energievoorzieningen;
 - e. opleiden en oefenen;
 - f. gevaarlijke stoffen en munitie;
 - g. transport en mobiliteit;
 - h. toename legering;
 - i. bouw- en sloopactiviteiten;

j. afwijkend gebruik van frequentieruimte;

k. grootschalige oefeningen.

3. Bij de maatregel wordt in ieder geval bepaald van welke wettelijke voorschriften kan worden afgeweken. Bij de maatregel wordt in ieder geval bepaald voor welk tijdvak een afwijking geldt. Het tijdvak is maximaal X jaar, behoudens de mogelijkheid tot verlenging bij koninklijk besluit.

Artikel 3.2 (de gereedstellingsactiviteiten)

1. Bij de eerste vaststelling van de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 23.3a van de Omgevingswet, worden in ieder geval de activiteiten aangewezen, bedoeld in bijlage I bij dit wetsvoorstel, en de wettelijke voorschriften waarvan voor bij de uitvoering van deze gereedstellingsactiviteiten kan worden afgeweken, tenzij de tijdige en volledige uitvoering van een activiteit anderszins is verzekerd.

2. Paragraaf 16.4.2 van de Omgevingswet en de daarop berustende bepalingen zijn niet van toepassing op de gereedstellingsactiviteiten, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 3.3 (gebiedsbescherming)

1. De voordracht van de maatregel, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, gaat gepaard met een passende beoordeling van de gevolgen van de in dat artikel bedoelde gereedstellingsactiviteiten voor Natura 2000-gebieden, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden, als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn.

2. Vanwege het groot en openbaar belang van de gereedstellingsactiviteiten, bedoeld in het eerste lid, voor de nationale veiligheid, en vanwege het ontbreken van alternatieve oplossingen voor deze gereedstellingsactiviteiten, kunnen de bij de maatregel vastgestelde gereedstellingsactiviteiten worden uitgevoerd, ondanks conclusies van de in het eerste lid bedoelde beoordeling dat geen zekerheid kan worden verkregen dat de uitvoering van deze activiteiten de natuurlijke kenmerken van de betrokken gebieden niet zal aantasten.

3. Onze Minister van Defensie stelt uiterlijk bij de inwerkingtreding van de maatregel, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, een compensatieprogramma vast waarin compenserende maatregelen worden opgenomen voor de in het derde lid bedoelde gevolgen, om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft, als bedoeld in artikel 6, vierde lid, van de Habitatrichtlijn. In het compensatieprogramma worden geen compenserende maatregelen opgenomen die nodig zijn voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, of die nodig zijn om verslechtering of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied te voorkomen.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over het compensatieprogramma, bedoeld in het derde lid.

5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvullingen van de bijlage bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 23.3a van de Omgevingswet.

Artikel 3.4 (soortenbescherming)

1. Vanwege het groot en openbaar belang van de gereedstellingsactiviteiten, bedoeld in artikel 3.2, voor de openbare veiligheid en voor de veiligheid voor het luchtverkeer als bedoeld in artikel 9 van de Vogelrichtlijn en voor de nationale veiligheid als bedoeld in artikel 16 van de Habitatrichtlijn en vanwege het ontbreken van andere bevredigende oplossingen als bedoeld in dat artikel, zijn op de uitvoering van deze gereedstellingsactiviteiten de verbodsbepalingen, bedoeld in artikel 5, onder a tot en met d, van de Vogelrichtlijn, dan wel artikel 12, eerste lid, onderdelen a tot en met d, van de Habitatrichtlijn en het gebod, bedoeld in artikel 14 van de Habitatrichtlijn, niet van toepassing.
2. Onze Minister van Defensie stelt uiterlijk bij de inwerkingtreding van de maatregel, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, een soortenprogramma vast waaruit blijkt welke diersoorten aanwezig zijn op de defensie terreinen waar de gereedstellingsactiviteiten worden uitgevoerd en welke maatregelen kunnen worden getroffen om te zorgen dat het streven om die diersoorten in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, niet in het geding komt.
3. Iedere twee jaar worden de effecten van gereedstellingsactiviteiten en mitigerende en compenserende maatregelen op de aanwezige diersoorten en diens staat van instandhouding gemonitord. Indien de uitkomst van de monitor inhoudt dat er mogelijk verslechtering van de instandhouding sprake is, wordt het programma, bedoeld in het tweede lid, aangepast.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels gesteld over het soortenprogramma, bedoeld in het tweede lid.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvullingen van de bijlage bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 23.3a van de Omgevingswet.

Artikel 3.5 (uitvoering van de gereedstellingsactiviteiten)

Na artikel 23.3a (nieuw) van de Omgevingswet worden de volgende artikelen toegevoegd:

Artikel 23.3b (uitvoering van gereedstellingsactiviteiten)

1. Onze Minister van Defensie geeft de bestuursorganen die bevoegd zijn voor de toepassing of handhaving van de wettelijke voorschriften, bedoeld in artikel 23.3a, derde lid, en de daarbij betrokken belanghebbenden ten minste twee weken voor de voorgenomen uitvoering van de gereedstellingsactiviteit op geschikte wijze kennis van dat voornemen.
2. De bestuursorganen, bedoeld in het eerste lid, verlenen waar nodig medewerking aan een goede uitvoering van de gereedstellingsactiviteiten en kunnen Onze Minister van Defensie advies geven over de wijze waarop een gereedstellingsactiviteit worden verricht. Onze Minister betreft het advies bij de uitvoering van de gereedstellingsactiviteit.
3. Bij regeling van Onze Minister van Defensie worden regels gesteld over een goede uitvoering van de gereedstellingsactiviteiten, bedoeld in het tweede lid, waaronder regels over:

- a. de termijn waarbinnen Onze Minister van Defensie onderzoek doet naar de gevolgen voor de fysieke leefomgeving, voor zover deze rechtstreeks verband houden met de vrijstelling, en een opgave van de daarbij voor de betreffende gereedstellingsactiviteiten te onderzoeken onderdelen van de fysieke leefomgeving;
- b. het waar mogelijk beperken van nadelige gevolgen; en
- c. indien van toepassing: de specifieke stof of stoffen, bedoeld in artikel 23.3h, eerste lid, onderdeel a, met een beschrijving van de specifieke toepassing in of aan één of meerdere wapensystemen.

Artikel 23.3c (vervallen van afwijkingen)

1. Onze Minister van Defensie bevordert dat de uitvoering van een gereedstellingsactiviteit wordt verzekerd zonder afwijking van de bij de maatregel, bedoeld in artikel 23.3a, aangewezen wettelijke voorschriften.
2. Bij de regeling, bedoeld in artikel 23.3b, tweede lid, kan worden bepaald dat een of meer afwijkingen, bedoeld in artikel 23.3a, voor een daarbij aan te wijzen gereedstellingsactiviteit, genoemd in bijlage I, komt te vervallen.
3. Onze Minister van Defensie geeft in ieder geval toepassing aan het eerste lid, indien de tijdige en volledige uitvoering van de gereedstellingsactiviteit zonder afwijkingen van de in dat lid bedoelde wettelijke voorschriften, is verzekerd.

Artikel 3.6 (bijlage II activiteiten)

Na artikel 23.3c (nieuw) van de Omgevingswet wordt een artikel toegevoegd:

Artikel 23.3d (bij besluit mogelijk te maken gereedstellingsactiviteiten)

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen categorieën van gereedstellingsactiviteiten worden aangewezen die beogen bij te dragen aan de doelen, bedoeld in artikel 1.2 van de Wet op de defensiegereedheid, en die betrekking hebben op:
 - a. luchtvaartuigen;
 - b. schieten;
 - c. aanleg van werken;
 - d. noodzakelijke nuts- en energievoorzieningen;
 - e. opleiden en oefenen;
 - f. gevaarlijke stoffen en munitie;
 - g. transport en mobiliteit;
 - h. toename legering;
 - i. bouw- en sloopactiviteiten;
 - j. nominaal en afwijkend gebruik van frequentieruimte;

k. grootschalige oefeningen.

2. Bij besluit van Onze Minister van Defensie, in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, voor zover het diens verantwoordelijkheid voor de Omgevingswet betreft, en in overeenstemming met Onze Minister die het aangaat, kan, met inachtneming van internationaalrechtelijke verplichtingen, voor een gereedstellingsactiviteit die behoort tot de in het eerste lid bedoelde maatregel aangewezen categorie van gereedstellingsactiviteiten worden afgeweken van de bij dat besluit aangewezen wettelijke voorschriften bij of krachtens:

- a. de hoofdstukken 2, 4, 5, 16 en 22, en de afdelingen 23.1, 23.2 en 23.3, van deze wet;
- b. de hoofdstukken 1, 5 en 10 van de Wet luchtvaart;
- c. artikel 76 van de Luchtvaartwet;
- d. hoofdstuk 5 van de Erfgoedwet;
- e. hoofdstuk 3 en de artikelen 10.13 en 10.15 van de Telecommunicatiewet; en
- f. hoofdstuk 2 van de Scheepvaartverkeerswet.

Artikel 3.7 (de categorieën van gereedstellingsactiviteiten)

Bij de eerste vaststelling van de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 23.3d van de Omgevingswet worden in ieder geval de categorieën van gereedstellingsactiviteiten aangewezen, bedoeld in bijlage II bij dit wetsvoorstel.

Artikel 3.8 (wijziging Omgevingswet gereedstellingsbesluiten)

Na artikel 23.3d (nieuw) van de Omgevingswet, worden de volgende artikelen toegevoegd:

Artikel 23.3e (gereedstellingsbesluiten)

- 1. Een gereedstellingsbesluit als bedoeld in artikel 23.3d, tweede lid, wordt slechts genomen indien dit noodzakelijk is met het oog op de doelstellingen, bedoeld in artikel 1.2, van de Wet op de defensiegereedheid.
- 2. Een gereedstellingsbesluit als bedoeld in het eerste lid, bevat ten minste:
 - a. een beschrijving van de uit te voeren gereedstellingsactiviteit;
 - b. een beschrijving van het gebied of de locatie waar de gereedstellingsactiviteit wordt verricht;
 - c. een beschrijving van de wettelijke voorschriften waarop het gereedstellingsbesluit betrekking heeft;
 - d. de voorzieningen die worden getroffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken;
 - e. een op de uitvoering van de gereedstellingsactiviteit afgestemde duur van het gereedstellingsbesluit;

f. de termijn waarbinnen Onze Minister de gevolgen onderzoekt van de uitvoering van de gereedstellingsactiviteit, voor zover deze rechtstreeks verband houden met het gereedstellingsbesluit, en een opgave van de daarbij te onderzoeken onderdelen van de fysieke leefomgeving;

g. indien van toepassing: de specifieke stof of stoffen, bedoeld in artikel 23.3h, eerste lid, onderdeel a, met een beschrijving van de specifieke toepassing in of aan één of meerdere wapensystemen.

3. Artikel 23.3b, eerste en tweede lid, is op de uitvoering van een gereedstellingsbesluit van overeenkomstige toepassing.

4. Op de voorbereiding van een gereedstellingsbesluit als bedoeld in het eerste lid is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

Artikel 23.3f (gebiedsbescherming bij gereedstellingsbesluiten)

1. Een gereedstellingsbesluit als bedoeld in artikel 23.3d, tweede lid, waarin wordt afgeweken van de krachtens deze wet voor een Natura 2000-activiteit gestelde regels ter uitvoering van artikel 6, derde of vierde lid, van de Habitatrichtlijn, en dat betrekking heeft op een gereedstellingsactiviteit die mogelijk significante gevolgen kan hebben voor een natuurgebied, gaat gepaard met een passende beoordeling van de gevolgen van de gereedstellingsactiviteit voor dat natuurgebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden, als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn.

2. Vanwege het groot en openbaar belang van de gereedstellingsactiviteit, bedoeld in het eerste lid, voor de nationale veiligheid, en vanwege ontstentenis van alternatieve oplossingen voor deze gereedstellingsactiviteit, kan het gereedstellingsbesluit worden genomen, ondanks conclusies van de in het eerste lid bedoelde beoordeling dat geen zekerheid kan worden verkregen dat de uitvoering van deze activiteiten de natuurlijke kenmerken van de betrokken gebieden niet zal aantasten. Ontstentenis van alternatieven mag mede worden aangenomen op grond van:

- a. de maatgevende gereedheid van de krijgsmacht of het gecommitteerde onderdeel daarvan;
- b. de voor de gereedstelling via de begroting beschikbaar gestelde middelen;
- c. een geloofwaardige gereedheid; of
- d. besluiten van volkenrechtelijke organisaties.

3. Onze Minister van Defensie stelt uiterlijk bij de inwerkingtreding van het gereedstellingsbesluit, compenserende maatregelen vast voor de in het tweede lid bedoelde gevolgen, om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft, als bedoeld in artikel 6, vierde lid, van de Habitatrichtlijn. Geen compenserende maatregelen worden vastgesteld die nodig zijn voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, of die nodig zijn om verslechtering of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied te voorkomen.

4. Het derde lid is niet van toepassing indien het programma, bedoeld in artikel 3.3, derde lid, van de Wet op de defensiegereedheid reeds in de compenserende maatregelen voorziet.

Artikel 23.3g (soortenbescherming)

1. Een gereedstellingsbesluit als bedoeld in artikel 23.3d, tweede lid, waarin vanwege het groot en openbaar belang van de gereedstellingsactiviteiten, bedoeld in artikel 3.2, voor de openbare veiligheid en voor de veiligheid voor het luchtverkeer als bedoeld in artikel 9 van de Vogelrichtlijn en voor de nationale veiligheid als bedoeld in artikel 16 van de Habitatrichtlijn, wordt afgeweken van de krachtens deze wet voor een flora- en fauna-activiteit gestelde regels ter uitvoering van verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 5, onder a tot en met d, van de Vogelrichtlijn, dan wel artikel 12, eerste lid, onderdelen a tot en met d, van de Habitatrichtlijn of een overtreding van het gebod, bedoeld in artikel 14 van de Habitatrichtlijn, en dat betrekking heeft op een gereedstellingsactiviteit die mogelijk leidt tot een overtreding van deze bepalingen, wordt gemotiveerd waarom geen sprake is van een andere bevredigende oplossing als bedoeld in artikel 16 van de Habitatrichtlijn.

2. Artikel 23.3f, tweede lid, tweede zin, is van overeenkomstige toepassing op het motiveren van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

3. Onze Minister van Defensie past zo nodig het soortenprogramma, bedoeld in artikel 3.4, tweede lid, van de Wet op de defensiegereedheid, aan het gereedstellingsbesluit aan. Artikel 3.4, derde lid, en de maatregel, bedoeld in artikel 3.4, vierde lid, van de Wet op de defensiegereedheid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 23.3h (bijzondere vereisten omtrent gebruik stoffen)

1. Voor gereedstellingsactiviteiten die bij of krachtens deze afdeling of hoofdstuk 3 van de Wet op de defensiegereedheid worden uitgevoerd, waarbij chemische stoffen worden gebruikt voor defensiedoeleinden, wordt toepassing gegeven aan:

a. artikel 2, derde lid, van de Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie voor het uitzonderen van de in deze verordening opgenomen stoffen voor defensiedoeleinden; en

b. artikel 1, vierde lid, van de Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 voor het uitzonderen van de in deze verordening opgenomen etiketterings- en verpakkingseisen voor defensiedoeleinden.

2. Bij de toepassing van het eerste lid, onderdeel a, worden de volgende waarborgen in acht genomen:

- a. Onze Minister van Defensie maakt een lijst van uitgesloten of beperkte stoffen (List of Banned and Restricted Substances);
- b. Onze Minister van Defensie gebruikt een gevaarlijke stof niet tenzij er geen technisch gelijkwaardige alternatieven beschikbaar zijn;
- c. Onze Minister van Defensie registreert het gebruik van de gevaarlijke stof in gebruikers- en onderhoudsdocumentatie;
- d. indien de leverancier van de stof aangeeft dat aanwezigheid van de stof een risico vormt voor de mens of het milieu, wordt in de gebruikersinstructies, onderhoudsdocumentatie of afvalverwerkingsinstructies aangegeven, op welke wijze blootstelling aan de stof wordt beheerst.

§ 3.2 Bijzondere bepalingen over militaire mobiliteit

Artikel 3.9 (militair vervoer)

- 1. Onze Minister kan, in overeenstemming met Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat, aan een beheerder van infrastructuur die open staat voor het verkeer te land, onderscheidenlijk op binnenwater, aanwijzingen geven betreffende het beheer, alsmede andere met betrekking tot het verkeer over die infrastructuur toegekende taken en bevoegdheden, voor zover dat noodzakelijk is ter uitvoering van een gereedstellingsactiviteit als bedoeld in artikel 23.3a, tweede lid, of artikel 23.3d, eerste lid, van de Omgevingswet.
- 2. Artikel 18, eerste lid, en artikel 3, derde lid, van de Vervoersnoodwet zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.10 (vervoer en overslag van gevaarlijke stoffen)

- 1. Artikel 27, vijfde lid, en artikel 29, tweede lid, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen is van overeenkomstige toepassing op het laden en lossen buiten militaire locaties, indien dat noodzakelijk is ter uitvoering van een gereedstellingsactiviteit als bedoeld in artikel 23.3a, tweede lid, of artikel 23.3d, eerste lid, van de Omgevingswet.
- 2. Onze Minister kan tijdens de uitvoering van een gereedstellingsactiviteit als bedoeld in artikel 23.3a, tweede lid, of artikel 23.3d, eerste lid, van de Omgevingswet, ter beperking van de risico's die zijn verbonden aan de bij de gereedstellingsactiviteit betrokken overslag van gevaarlijke stoffen of ontplofbare stoffen, de toegang tot een openbare plaats of een plaats in een haven of spoorwegstation, geheel of gedeeltelijk verbieden of beperken door een daartoe strekkende bekendmaking ter plaatse, dan wel gedaan op een andere geschikte wijze.

HOOFDSTUK 4. BIJZONDERE BEPALINGEN OVER DE INFORMATIEOMGEVING

§ 4.1. Algemene bepalingen

Artikel 4.1 (verwerkingsverantwoordelijke)

Onze Minister is de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens op grond van deze wet.

Artikel 4.2 (algemene waarborgen)

1. De persoonsgegevens die niet langer noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor ze zijn verwerkt worden verwijderd.
2. Persoonsgegevens die niet zijn verwijderd, worden, rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, de aard, de omvang, de context van de verwerking, de risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen en de risico's voor de gereedheid bedoeld in artikel 1.2, geanonimiseerd dan wel gepseudonimiseerd, tenzij het doel van de verwerking zich daartegen verzet.
3. Het verzamelen van persoonsgegevens waarvan het niet terstond mogelijk is geweest om vast te stellen om welke persoonsgegevens het gaat, is toegestaan op grond van deze wet.
4. Persoonsgegevens worden niet voor een ander doel verwerkt dan waarvoor zij zijn verkregen, tenzij deze wet, het Unierecht of een volkenrechtelijke verplichting uitdrukkelijk daarin voorziet of Onze Minister, met het oog op de gereedheid, bedoeld in artikel 1.2, hiervoor toestemming verleent, en de verwerking voor dat andere doel noodzakelijk is en in verhouding staat tot dat doel.
5. Onze Minister zorgt voor passende technische, personele en organisatorische maatregelen in verband met de verwerking van gegevens bij of krachtens deze wet bepaald. Hiertoe behoren in ieder geval:
 - a. de nodige maatregelen ter bevordering van de juistheid en de volledigheid van de gegevens die worden verwerkt alsmede ter bevordering van de kwaliteit van de gegevensverwerking;
 - b. een beveiligingsbeleid met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, waaronder:
 - 1°. waarborgen dat slechts daartoe gemachtigd personeel toegang heeft tot de persoonsgegevens; en
 - 2°. maatregelen met betrekking tot een deugdelijke werking en beveiliging van de apparatuur en programmatuur die bij het verwerken van de gegevens worden ingezet.
6. Voor de verwerking van omvangrijke gegevensverzamelingen worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels gesteld over de verwerking, toegang en verwijdering van deze gegevens.

Artikel 4.3 (bewaartermijnen)

1. Persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk voor het doel waarvoor deze zijn verzameld, doch niet langer dan twee jaar.

2. Onze Minister kan, wanneer dit met het oog op de gereedheid, bedoeld in artikel 1.2, noodzakelijk wordt geacht, de bewaartermijn telkens voor ten hoogste een jaar verlengen.

3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels gesteld worden over de bewaartermijn voor de verwerkingen van persoonsgegevens op grond van deze wet, waaronder:

- a. beperkingen van de bewaartermijn, genoemd in het eerste lid, voor specifieke verwerkingen;
- b. de procedure voor de verlenging van de bewaartermijn, genoemd in het tweede lid.

Artikel 4.4 (AVG)

1. Op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van hoofdstuk 1 tot en met 4 van deze wet en de daarop berustende bepalingen is van overeenkomstige toepassing:

- a. de Algemene verordening gegevensbescherming, met uitzondering van de artikelen 9 en 10, hoofdstuk III en de artikelen 33, 34 en 36 van die verordening; en
- b. de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, met uitzondering van de artikelen 22 tot en met 33 van die wet.

2. Bij besluit van Onze Minister kan worden afgeweken van het eerste lid met het oog op de gereedheid bedoeld in artikel 1.2. Van dit besluit wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan de Autoriteit persoonsgegevens.

Artikel 4.5 (bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard)

Bijzondere categorieën van persoonsgegevens, zijnde persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging, of het lidmaatschap van een vakbond blijkt, en de verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een natuurlijke persoon, of gegevens over gezondheid, seksuele leven en seksuele gerichtheid, alsmede persoonsgegevens van strafrechtelijke aard, zijnde persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen, worden niet verwerkt, tenzij:

- a. dat voor het doel van de gegevensverwerking onvermijdelijk is;
- b. deze persoonsgegevens in aanvulling zijn op de verwerking van andere persoonsgegevens betreffende de persoon; en
- c. de gegevens afdoende zijn beveiligd, waaronder in voorkomend geval de versleuteling van deze gegevens en het beperken van toegang tot deze gegevens.

§ 4.2. Gereedstellingsactiviteiten

Artikel 4.6 (gegevensverwerking bij gereedstellingsactiviteiten)

1. Onze Minister kan gegevens, waaronder persoonsgegevens, verwerken, voor zover dit noodzakelijk is voor de gereedstelling, bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, onderdelen a tot en met c en f.
2. Hieronder wordt in ieder geval begrepen gegevensverwerking in het kader van:
 - a. het opleiden, trainen en oefenen in de operationele oefenomgeving met en het onderhouden van defensiemateriaal, waaronder het gebruik van bemande en onbemande voertuigen, vaartuigen en luchtvaartuigen en het gebruik van technische hulpmiddelen om de omgeving waar te nemen;
 - b. het opleiden, trainen en oefenen in het gebruik van het elektromagnetisch spectrum, inclusief het gebruik van technische hulpmiddelen om veilig en effectief gebruik te maken van het elektromagnetisch spectrum en het manipuleren en verstoren van de elektromagnetische straling in dat spectrum;
 - c. het opleiden, trainen en oefenen met gegevens verkregen in de fysieke leefomgeving en de virtuele omgeving;
 - d. het opleiden, trainen en oefenen in het verkrijgen van een informatiepositie, bedoeld in artikel 4.7;
 - e. het opleiden, trainen en oefenen in het bewaken en beveiligen van de netwerk- en informatiesystemen van de defensieonderdelen, militaire objecten en het defensiepersoneel, bedoeld in artikel 4.9;
 - f. het ontwerpen en ontwikkelen van en het experimenteren met materieel, technologieën en technieken.
3. In aanvulling op het tweede lid, onderdeel a, kunnen persoonsgegevens, waaronder bijzondere categorieën van persoonsgegevens, worden verwerkt van ambtenaren, als bedoeld in artikel 1 van de Wet ambtenaren defensie, voor zover dit noodzakelijk is voor het simuleren van de operationele omgeving ten behoeve van het opleiden, trainen en oefenen of voor het ontwikkelen van een opleiding, training of oefening.
4. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de gereedstellingsactiviteiten waarvoor persoonsgegevens verwerkt of verder verwerkt worden, waaronder de categorieën van persoonsgegevens die zij daartoe verwerkt.

§ 4.3. Informatiepositie

Artikel 4.7 (informatiepositie)

1. Onze Minister vergaart kennis omtrent de voor een veilig en doeltreffend optreden van eenheden of onderdelen van de krijgsmacht relevante operationele omgeving. Dit houdt in ieder geval in, het vormen van een initieel beeld van de relevante operationele omgeving, het analyseren en duiden daarvan en het waarnemen van relevante wijzigingen daarin.

2. De kennis, bedoeld in het eerste lid, heeft in ieder geval betrekking op informatie over:
 - a. de fysisch geografische, oceanografische en meteorologische omstandigheden in de operationele omgeving;
 - b. de geografische gegevens in de operationele omgeving, alsmede de gegevens over de daar aanwezige infrastructuur;
 - c. het spectrum van elektromagnetische straling, met uitzondering van de inhoud van communicatie, in de operationele omgeving;
 - d. militaire activiteiten in de operationele omgeving;
 - e. relevante trends en ontwikkelingen in het maatschappelijk verkeer in de operationele omgeving.
3. De vergaring van kennis, bedoeld in het eerste lid, is niet gericht op specifieke personen.
4. De commandant op het tactische of operationele niveau van een eenheid van de krijgsmacht is, onverminderd het initiatief bedoeld in het vijfde lid, bevoegd om op aanwijzing van Onze Minister voor maximaal de duur van de betreffende militaire operatie en de voorbereiding daarop, voor daarbij te bepalen focusgebieden, af te wijken van het derde lid, voor zover:
 - a. een ernstig vermoeden bestaat dat deze personen een gevaar vormen voor de veiligheid van de krijgsmacht – of de militaire taakuitoefening van de betrokken eenheden;
 - b. dit noodzakelijk is voor het in kaart brengen van relevante publieke organen en civiele actoren die de krijgsmacht in de operationele omgeving kunnen ondersteunen; of
 - c. dit noodzakelijk is voor de bescherming van personen in de operationele omgeving, in het bijzonder voor de evacuatie van deze personen uit de operationele omgeving.
5. Indien de commandant de bevoegdheid, bedoeld in het vierde lid, op eigen initiatief gebruikt, wordt het gebruik hiervan onverwijld aan de goedkeuring van Onze Minister onderworpen. De uitoefening van de bevoegdheid wordt onmiddellijk gestaakt als goedkeuring hiervoor wordt onthouden. De goedkeuring is in ieder geval onthouden wanneer Onze Minister zeven dagen na het gebruik van de bevoegdheid geen goedkeuring heeft gegeven.
6. Met de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst vindt er periodiek afstemming plaats over de kennisvergaring over personen, bedoeld in het vierde lid, onderdeel a.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de toepassing van het vierde tot en met zesde lid.

Artikel 4.8 (gegevensverwerking informatiepositie)

1. Onze Minister kan, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de in artikel 4.7 bedoelde taak, gegevens, waaronder persoonsgegevens, verwerken:
 - a. afkomstig uit eigen waarneming, al dan niet met gebruik van technische hulpmiddelen;
 - b. afkomstig uit publiek toegankelijke bronnen;
 - c. afkomstig uit informatiebronnen van derden;
 - d. ontvangen van een dienst;

e. ontvangen van bondgenoten;

f. andere nationale privaatrechtelijke of publiekrechtelijke instanties, indien de betreffende wetgeving- en regelgeving in de verstrekking voorziet met inachtneming van die wetgeving.

2. De bronnen uit het eerste lid worden niet gebruikt om door middel van een technisch hulpmiddel stelselmatig personen te monitoren, met uitzondering van de gevallen bedoeld in artikel 4.7, vierde lid.

3. Voor de verwerving en het gebruik van gegevens uit publiek toegankelijke bronnen, als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, en uit informatiebronnen van derden, als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels gesteld.

§ 4.4. Bewaken en beveiligen

Artikel 4.9 (bewaken en beveiligen)

1. Onze Minister zorgt voor het bewaken en beveiligen van de defensieonderdelen ter voorkoming of afwering van activiteiten die ten doel hebben de veiligheid en gereedheid van deze defensieonderdelen te schaden. Hieronder wordt begrepen:

- a. het beveiligen van netwerk- en informatiesystemen van defensieonderdelen;
- b. het bewaken en beveiligen van vaste en mobiele militaire objecten, met inbegrip van het materieel, van de krachtens artikel 2 van de Rijkswet geweldgebruik bewakers militaire objecten aangewezen objecten;
- c. het beschermen van het defensiepersoneel.

2. De in het eerste lid bedoelde taak wordt niet krachtens deze wet uitgeoefend, voor zover de bewaking en beveiliging reeds bij of krachtens een andere wet wordt uitgeoefend.

3. In aanvulling op de regels gesteld krachtens artikel 3, derde lid, van de Rijkswet geweldgebruik bewakers militaire objecten kunnen ten behoeve van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en c, in de nabijheid van een militair object of het defensiepersoneel interventiemiddelen worden ingezet om, waar nodig met het gebruik van het elektromagnetisch spectrum, een object tot stoppen te brengen of zodanig te beïnvloeden dat hiermee de dreiging of het gevaar voor de veiligheid wordt afgewend.

Artikel 4.10 (gegevensverwerking digitale infrastructuur)

1. Onze Minister verwerkt persoonsgegevens voor zover dit noodzakelijk is voor het beveiligen van de netwerk- en informatiesystemen van de defensieonderdelen, bedoeld in artikel 4.9, eerste lid, onderdeel a. Hieronder wordt in ieder geval begrepen gegevensverwerking in het kader van:

- a. het monitoren en analyseren van cyberdreigingen, kwetsbaarheden en incidenten die het functioneren van de netwerk- en informatiesystemen van de defensieonderdelen bedreigen;
- b. het verstrekken van waarschuwingen en het verspreiden van informatie over cyberdreigingen, kwetsbaarheden en incidenten aan relevante belanghebbenden, voor zover dit

noodzakelijk is voor het beveiligen van de netwerk- en informatiesystemen van die belanghebbende;

c. het proactief scannen en testen van de netwerk- en informatiesystemen van de defensieonderdelen om kwetsbaarheden met mogelijk significante gevolgen op te sporen;

d. het reageren op incidenten in de netwerk- en informatiesystemen van de defensieonderdelen;

e. het verzamelen en analyseren van forensische gegevens en het zorgen voor dynamische risico- en incidentenanalyse en situationeel bewustzijn met betrekking tot cyberbeveiliging;

f. op verzoek, wederzijdse bijstand verlenen aan een nationale of bondgenootschappelijke entiteit die is belast met het beveiligen van een netwerk- en informatiesysteem.

2. Voor de uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taken kan Onze Minister gegevens, waaronder persoonsgegevens, verwerken:

a. ontvangen van een nationale of bondgenootschappelijke entiteit die is belast met het beveiligen van een netwerk- en informatiesysteem;

b. ontvangen van een dienst;

c. afkomstig uit publiek toegankelijke bronnen;

d. afkomstig uit informatiebronnen van derden.

3. In aanvulling op het tweede lid kan Onze Minister gegevens, waaronder persoonsgegevens, verwerken afkomstig uit een analyse op de cyberbeveiligingsrisico's van de elektromagnetische straling, met uitzondering van de inhoud van communicatie, van de netwerk- en informatiesystemen van de defensieonderdelen.

4. De bronnen uit het tweede en derde lid worden niet gebruikt om door middel van een technisch hulpmiddel stelselmatig personen te monitoren.

5. Artikel 4.8, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.11 (gegevensverwerking militaire objecten en defensiepersoneel)

1. Onze Minister verwerkt persoonsgegevens voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de in artikel 4.9, eerste lid, onderdelen b en c, bedoelde taken.

2. Voor de uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taken kan Onze Minister gegevens, waaronder persoonsgegevens, verwerken:

a. afkomstig uit eigen waarneming, al dan niet met gebruik van technische hulpmiddelen;

b. ontvangen van de Koninklijke marechaussee op grond van de Politiewet 2012;

c. ontvangen van een dienst;

d. ontvangen van bondgenoten;

e. afkomstig uit publiek toegankelijke bronnen;

f. afkomstig uit informatiebronnen van derden.

3. Bij de eigen waarneming, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, worden geen technische hulpmiddelen gebruikt met het doel om communicatie af te tappen, te ontvangen, op te nemen of af te luisteren, dan wel om een geautomatiseerd werk binnen te dringen.
4. Onze Minister stelt regels over het gebruik van technische hulpmiddelen bij het beveiligen van militaire objecten en het defensiepersoneel.
5. Artikel 4.8, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

§ 4.5. Gegevensverstrekking

Artikel 4.12 (gegevensverstrekking)

1. Onze Minister kan gegevens, waaronder persoonsgegevens, verwerkt in het kader van de goede uitvoering van deze wet en voor zover de vertrouwelijkheid zich daar niet tegen verzet, verstrekken aan:
 - a. Onze Minister die het aangaat met het oog op de gereedheid, bedoeld in artikel 1.2;
 - b. een dienst voor zover zij deze heeft in verband met de uitvoering van de bij de wet aan haar opgedragen taken;
 - c. de politie, de Koninklijke Marechaussee en het openbaar ministerie ten behoeve van hun taken met betrekking tot de voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten, voor zover er feiten of omstandigheden zijn op basis waarvan een redelijk vermoeden bestaat dat een strafbaar feit is gepleegd;
 - d. aan derden, in het kader van artikel 4.10, eerste lid, onderdeel b;
 - e. bondgenoten, voor zover dit noodzakelijk is voor de krijgsmacht ter uitvoering van haar bondgenootschappelijke taken en verplichtingen op het gebied van internationale militaire samenwerking, daaronder begrepen het opleiden, trainen en oefenen en het doeltreffend optreden in de operationele omgeving in bondgenootschappelijk verband.
2. In aanvulling op het eerste lid, onderdeel e, kunnen persoonsgegevens worden verstrekt aan bondgenoten indien dit op grond van indicaties noodzakelijk is voor de bescherming van de veiligheid en zwaarwegende algemene belangen van die bondgenoot en van de vrijheid en het leven van een persoon. Onder de te beschermen belangen wordt in ieder geval verstaan:
 - a. het beveiligen van de netwerk- en informatiesystemen van deze bondgenoot;
 - b. het bewaken van militaire objecten en het defensiepersoneel van deze bondgenoot.
3. Persoonsgegevens worden op grond van het tweede lid slechts verstrekt aan derde landen of internationale organisaties indien het belang van de verstrekking in het specifieke geval zwaarder weegt dan een van de volgende belangen:
 - a. de grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokkene;
 - b. de belangen van het Koninkrijk.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen personen en instanties worden aangewezen aan wie of waaraan, met het oog op een zwaarwegend algemeen belang, persoonsgegevens worden of kunnen worden verstrekt, waar nodig in afwijking van het derde

lid, ter uitvoering van de bij of krachtens die algemene maatregel van bestuur aan te geven taak.

5. In bijzondere gevallen kan Onze Minister, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een dringend en zwaarwegend algemeen belang, beslissen tot het verstrekken van persoonsgegevens aan andere instanties en voor andere doeleinden dan genoemd in het eerste lid. Van dit besluit wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan de Autoriteit persoonsgegevens.

6. De verstrekking van gegevens vindt plaats onder de voorwaarde dat deze gegevens slechts kunnen worden verwerkt voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt. De ontvanger wordt hierover geïnstrueerd. Op verzoek van de ontvanger kan Onze Minister toestemming verlenen voor de verdere verwerking in verband met een dringend en zwaarwegend algemeen belang van de ontvanger.

7. Persoonsgegevens worden gepseudonimiseerd verstrekt, tenzij dit vanwege de doeleinden van de verstrekking niet mogelijk is.

8. Van de verstrekking van persoonsgegevens wordt aantekening gehouden.

§ 4.6. Rechten van de betrokkene

Artikel 4.13 (mededeling verwerking persoonsgegevens)

1. Onze Minister geeft tijdig door een publieke mededeling brede kenbaarheid van voorgenomen verwerkingen van persoonsgegevens ten aanzien van activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, onderdelen a tot en met c en onderdeel f, voor zover de vertrouwelijkheid van de activiteit zich daar niet tegen verzet.

2. Deze mededeling bevat in ieder geval de volgende informatie:

- a. de activiteit waarvoor persoonsgegevens worden verwerkt;
- b. een aanduiding van de locatie waar de activiteit zal worden verricht;
- c. de categorieën persoonsgegevens die worden verwerkt;
- d. de periode waarin persoonsgegevens worden verwerkt;
- e. de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming;
- f. de verwerkingsdoeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd;
- g. dat de betrokkene het recht heeft een klacht in te dienen bij de Autoriteit persoonsgegevens, en de contactgegevens van die autoriteit;
- h. informatie over de bron van de persoonsgegevens;
- i. de bewaartermijn van de persoonsgegevens.

3. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld over de toepassing van het eerste lid.

Artikel 4.14 (recht op kennisneming)

1. Onze Minister deelt een ieder op diens aanvraag zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen drie maanden mede of en, zo ja, welke hem betreffende persoonsgegevens ten behoeve van de activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, onderdelen a tot en met c, zijn verwerkt.
2. Onze Minister kan dit besluit voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de aanvrager.
3. Een aanvraag als bedoeld in het eerste lid kan langs elektronische weg worden gedaan.
4. Voor zover een aanvraag als bedoeld in het eerste lid wordt ingewilligd, stelt Onze Minister de aanvrager zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na bekendmaking van zijn besluit in de gelegenheid van zijn verwerkte persoonsgegevens kennis te nemen.
5. Onze Minister draagt zorg voor een deugdelijke vaststelling van de identiteit van de aanvrager.

Artikel 4.15 (verklaring na kennisneming persoonsgegevens)

1. Degene die kennis heeft genomen van de omtrent hem verwerkte persoonsgegevens, kan een schriftelijke verklaring overleggen met betrekking tot de onjuistheid of onvolledigheid van de persoonsgegevens. Deze persoon wordt hier bij de kennisneming op gewezen.
2. De schriftelijke verklaring wordt bij de desbetreffende persoonsgegevens gevoegd.
3. De verklaring wordt gelijktijdig met de persoonsgegevens waarop deze betrekking heeft verwijderd of vernietigd.

Artikel 4.16 (weigeringsgronden en beperkingen)

1. Een aanvraag als bedoeld in artikel 4.14 wordt in ieder geval afgewezen:
 - a. voor zover verstrekking van de persoonsgegevens waarop de aanvraag betrekking heeft:
 - 1°. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - 2°. de nationale veiligheid zou kunnen schaden.
 - b. indien betreffende de aanvrager geen gegevens zijn verwerkt.
2. Een aanvraag als bedoeld in artikel 4.14 wordt voorts afgewezen voor zover het belang van verstrekking van de gegevens waarop de aanvraag betrekking heeft niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door of vanwege bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;

- f. bedrijfs- en fabricagegegevens die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld, alsmede andere concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
- g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
- i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen;
- j. indien geen sprake is van milieuinformatie, de onevenredige benadeling van een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid.

§ 4.7. Overige bepalingen

Artikel 4.17 (toetsing en rapportage)

Onze Minister laat de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het bepaalde in dit hoofdstuk toetsen. Een rapportage van de resultaten van deze toetsing wordt aan de Staten-Generaal gezonden.

HOOFDSTUK 5. BIJZONDERE BEPALINGEN OVER PERSONEEL

Artikel 5.1 (enquête)

1. Onze Minister kan ten behoeve van de gereedstelling, bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, onderdeel c, met het oog op de werving van militaire ambtenaren een enquête versturen aan ingezetenen Nederlanders in de leeftijd van zeventien tot en met zevenentwintig jaar.
2. Onze Minister maakt ten behoeve van de verzending van de enquête gebruik van gegevens uit de basisregistratie personen.
3. Onze Minister kan persoonsgegevens, met inbegrip van gegevens over gezondheid als bedoeld in artikel 4, onderdeel 15, van de Algemene verordening gegevensbescherming, uitsluitend verwerken, voor zover dit noodzakelijk is voor de verzending en het verwerken van de antwoorden op de enquête ten behoeve van het doel, bedoeld in het eerste lid.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de persoonsgegevens die op grond van dit artikel verwerkt worden, waaronder de categorieën van persoonsgegevens die daartoe worden verwerkt en de bewaartermijnen van de op grond van dit artikel verkregen persoonsgegevens.

HOOFDSTUK 6. BIJZONDERE BEPALINGEN OVER INKOOP

Artikel 6.1 (inkoop)

1. Omstandigheden waarin de gereedstelling ernstig wordt belemmerd of dreigt te worden belemmerd, worden aangemerkt als een crisissituatie in de zin van artikel 2.23, eerste lid, onderdeel d, van de Aanbestedingswet op defensie- en veiligheidsgebied.

2. De tijdigheid van de gereedstelling, bedoeld in artikel 2.1, geldt als een wezenlijk belang van Nederland als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, onderdeel e, van de Aanbestedingswet 2012.

HOOFDSTUK 7. WIJZIGING VAN ANDERE WETTEN

Artikel 7.1 (wijziging Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming)

Artikel 3, derde tot en met vijfde lid, van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming komt te luiden:

3. Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing op:

- a. de verwerking van persoonsgegevens door Onze Minister van Defensie met het oog op de gereedheid van de krijgsmacht ter uitvoering van de in artikel 97 van de Grondwet omschreven taken voor zover daarop de Wet op de defensiegereedheid van toepassing is;
- b. de verwerking van persoonsgegevens door Onze Minister van Defensie met het oog op de inzet of het ter beschikking stellen van de krijgsmacht ter uitvoering van de in artikel 97 van de Grondwet omschreven taken, voor zover het de artikelen 9 en 10, hoofdstuk III en de artikelen 33, 34 en 36 van de verordening en de artikelen 22 tot en met 33 van deze wet betreft;
- c. de verwerking van persoonsgegevens voor zover daarop de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017 van toepassing is.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de in het derde lid, onderdeel b, bedoelde verwerking van persoonsgegevens door de krijgsmacht.

5. Onverminderd het vierde lid, kan Onze Minister van Defensie ten behoeve van de verwerking van persoonsgegevens, als bedoeld in het derde lid, onderdeel b, bij besluit afwijken van de verordening en deze wet. Van dit besluit wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan de Autoriteit persoonsgegevens.

Artikel 7.2 (wijziging van de Wet op de medische keuringen)

Na artikel 4 van de Wet op de medische keuringen wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4a

1. Ten behoeve van de gereedstelling van de krijgsmacht, bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, onderdeel c, van de Wet op de defensiegereedheid, kunnen op voordracht van Onze Minister van Defensie bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld over keuringen in verband met het aangaan van een aanstelling als militair ambtenaar.

2. Bij of krachtens de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, worden regels gesteld over:

- a. het beoordelen van de totale operationele inzetbaarheid van de keurling als militair ambtenaar;

- b. het beoordelen en beslissen tot functietoewijzing krachtens artikel 12 van de Wet ambtenaren defensie;
- c. de plaats van de keuring in het selectieproces van de krijgsmacht; en
- d. de bewaartermijn van de keuringsgegevens.

Artikel 7.3 (wijzing van de Wet ambtenaren defensie)

De Wet ambtenaren defensie wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1, eerste lid, wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel j door een komma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

- k. gereedstelling van de krijgsmacht: gereedstelling als bedoeld in artikel 2.1 van de Wet op de defensiegereedheid.

B

Artikel 1b komt te luiden:

Artikel 1b

Voor zover dit met het oog op de goede uitvoering van de operationele taken van de krijgsmacht noodzakelijk is, kan Onze Minister afwijken van hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald:

- a. in buitengewone omstandigheden;
- b. indien naar het oordeel van Onze Minister een goede voortgang van de gereedstelling van de krijgsmacht dit noodzakelijk maakt.

C

Na artikel 12h worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 12hbis

1. De gezondheid van de militair ambtenaar in werkelijke dienst kan gedurende de opleiding, trainingen en oefeningen individueel gemonitord worden om:
 - a. diens inzetbaarheid te beoordelen;
 - b. diens gezondheid te waarborgen met het oog op het verhogen van de duurzame fysieke inzetbaarheid van de krijgsmacht; en
 - c. om trainingsprogramma's te ontwikkelen en te optimaliseren.
2. De monitoring van de gezondheid, bedoeld in het eerste lid, vindt alleen plaats na schriftelijke instemming van de militair ambtenaar in werkelijke dienst.
3. Onze Minister kan voor zover noodzakelijk voor het doel genoemd in het eerste lid, biometrische gegevens en gegevens over gezondheid verwerken. Gepseudonimiseerde persoonsgegevens mogen verder verwerkt worden voor het ontwikkelen en optimaliseren van trainingsprogramma's.

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de voorwaarden waaronder de monitoring van de gezondheid, bedoeld in het eerste lid, kan plaatsvinden, de technologische middelen die kunnen worden toegepast, alsmede ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens, bedoeld in het derde lid.

Artikel 12^hter

1. De gezondheid van de militair ambtenaar in werkelijke dienst kan structureel gemonitord worden ten behoeve van onderzoek voor het vormen van het gezondheidsbeleid voor de krijgsmacht.
2. De monitoring van de gezondheid, bedoeld in het eerste lid, vindt alleen plaats indien de militair ambtenaar in werkelijke dienst hiertegen geen bezwaar heeft gemaakt.
3. Voor de monitoring van de gezondheid, bedoeld in het eerste lid, kan Onze Minister biometrische gegevens en medische gegevens verwerken in combinatie met inzet- en plaatsingsgegevens of andere bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen gegevens. Deze gegevens kunnen verder worden verwerkt ten behoeve van de ontwikkeling van het gezondheidsbeleid, mits geanonimiseerd.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de voorwaarden en de procedure waaronder de monitoring van de gezondheid, bedoeld in het eerste lid, kan plaatsvinden, alsmede ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens, bedoeld in het derde lid.

Artikel 7.4 (wijziging van de Algemene wet bestuursrecht)

De Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

Bijlage 1 bij de Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

- a. in de zinsnede met betrekking tot de Omgevingswet, een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - g. artikel 23.3d, tweede lid
- b. in de alfabetische volgorde wordt ingevoegd:

Wet op de defensiegereedheid: artikel 8.0.

B

In artikel 1 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht wordt in de zinsnede met betrekking tot de Omgevingswet, een onderdeel ingevoegd, luidende:

- s. artikel 23.3b, derde lid

C

Artikel 2 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht wordt als volgt gewijzigd:

- a. in de zinsnede met betrekking tot de Omgevingswet, een onderdeel ingevoegd, luidende:
 - n. artikel 23.3d, tweede lid
- b. in de alfabetische volgorde wordt ingevoegd:

Wet op de defensiegereedheid: artikel 8.0.

HOOFDSTUK 8. SLOTBEPALINGEN

Artikel 8.0 (vangnetbepaling)

1. Bij koninklijk besluit kan, op voordracht van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister die het aangaat, ontheffing worden verleend van daarbij aan te wijzen wettelijke voorschriften indien dit noodzakelijk is om de belemmering of onaanvaardbare vertraging van spoedeisende training, opleiding of oefening van de krijgsmacht of van de beschikbaarheid van het daarvoor benodigde materieel te voorkomen of op te heffen.
2. Aan een ontheffing als bedoeld in het eerste lid, kunnen voorschriften worden verbonden en beperkingen worden gesteld. De geldigheidsduur van een ontheffing wordt beperkt tot maximaal twee jaar. Dit tijdvak kan eenmaal worden verlengd met maximaal een jaar.
3. Onze Minister zendt een koninklijk besluit dat op grond van het eerste lid is vastgesteld binnen twee dagen na vaststelling aan beide Kamers der Staten-Generaal. Het koninklijk besluit vervalt van rechtswege indien de Tweede Kamer der Staten-Generaal binnen een week na de toezending, op voorstel van ten minste een derde van het grondwettelijk aantal leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal besluit niet in te stemmen met het koninklijk besluit.

Artikel 8.1 (evaluatiebepaling)

Onze Minister zendt binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel 8.2 (samenloop met Verzamelwet gegevensbescherming)

Indien het bij koninklijke boodschap van 1 december 2022 ingediende voorstel van wet tot Wijziging van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming en enkele andere wetten in verband met het stroomlijnen en actualiseren van het gegevensbeschermingsrecht (Verzamelwet gegevensbescherming) (Kamerstukken II 2022/23, 36 264, nrs. 1–2) tot wet is of wordt verheven en artikel I, onderdeel C, van die wet later inwerking treedt dan artikel 7.1 van deze wet, vervalt artikel I, onderdeel C, van die wet.

Artikel 8.3 (inwerkingtreding)

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 8.4 (citeertitel)

Deze wet wordt aangehaald als: Wet op de defensiegereedheid.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Defensie,

CONCEPT

Bijlage I. Gereedstellingsactiviteiten als bedoeld in artikel 3.2, eerste lid

A	Luchtvaartuigen	Activiteit	Locatie	Begrenzing
1	Helikopters	Opstijgen, vliegen en landen	Militaire terreinen: • Arnhemse Heide • Artillerie Schietkamp Oldenbroek • Assen • Beekhuizerzand • de Vliehors • de Waalsdorpervlakte. • Eder en Ginkelse heide • Ermelose heide • Garderense Veld • Leusderheide • Marnewaard • Oirschot • Rijen • Stroese Zand • Vlasakkers	Maximaal 24.000 vliegtuigbewegingen gespreid over het kalenderjaar naar rato te spreiden over de militaire terreinen
2	Helikopters	Vliegen op lage hoogte	De bestaande laagvlieggebieden: • Ginkelse Hei • Maas en Waal • Midden-Drenthe • Noord-Drenthe • Oirschot • De Peel • Veluwe en Randmeren • Voorne-Putten en Hoeksewaard • West-Drenthe • Wieringermeerpolder	Maximaal 2500 uren gespreid over het kalenderjaar naar rato te verdelen over de laagvlieggebieden
3	Luchtvaartuigen	Vliegen tijdens duisternis	De militaire luchthavens • De Kooy • Deelen • Eindhoven • Gilze-Rijen • Leeuwarden • Volkel • Woensdrecht, en De laagvlieggebieden • Ginkelse Hei (GLV4) • Oirschot (GLV5) De militaire terreinen in of bij • Arnhemse Heide • Artillerie Schietkamp Oldebroek • Eder- en Ginkelse heide • Infanterie Schietkamp Harskamp • Oirschot • Rijen	Maximaal 42 dagen in de maanden mei, juni en juli per kalenderjaar, naar rato te spreiden over de locaties, telkens tot 01:00 uur of vanaf 04:30 uur, waarbij het aantal vlieguren bij duisternis maximaal 50% bedraagt van het totaal aantal vlieguren in de maanden mei, juni en juli.

			Schietrange de Vliehors	
4	Motoren van luchtvaartuigen	Onderhouden en proefdraaien in luchtvaartuigen	De militaire luchthavens - De Kooy - Deelen - Eindhoven - Gilze-Rijen - Leeuwarden - Volkel - Woensdrecht	Maximaal 120 minuten per luchtvaartuig per etmaal.
5	F135 vliegtuigmotoren van F35 jachtvliegtuigen	Onderhouden en proefdraaien in testcel	Vliegbasis Woensdrecht	Maximaal 90 runs per kalenderjaar
6	Op afstand bestuurd luchtvaartuig (remotely piloted aircraft), onbemand, niet zijnde een modelluchtvaartuig (RPA)	Gebruiken voor het oefenen en testen van counter-unmanned aircraft systems	Militaire terreinen in of bij: - Artillerie Schietkamp Oldenbroek - Havelte - Infanterie Schietkamp Harskamp - Legerplaats Stroe - Marnewaard - militaire luchthaven Deelen - Oirschot - OT 't Harde - Schietbaan Budel - Vliehors	
7	Jetpacks	Opstijgen, vliegen en landen	Complex Nieuwe Haven Den Helder	
B	Schieten	Activiteit	Locatie	Begrenzing
1	Scherpe munitie of ontplofbare voorwerpen	Schieten of werpen vanuit militaire luchtvaartuigen (incl. drones)	De bestaande schietrange de Vliehors	Binnen de totale vergunde geluidsruijme (totaal aantal schoten) op basis van een flexibel schietmodel.
2	Verschillende wapens en kalibers	Oefenen met schieten	- Artillerie Schietkamp - Infanterie Schietkamp - Johannes Postkazerne - Marnewaard - Ruijter van Steveninckkazerne - schietbaan Arnhemse Heide - schietbaan Budel - schietbaan Harderwijk - schietbaan Heumensoord - schietbaan Waalsdorp - schietbaan Witten vliegbasis - Gilze Rijen - vliegbasis Volkel	Binnen totale vergunde geluidsruijme op basis van een flexibel schietmodel.

			vliegbasis Woensdrecht	
3	Schietoefeningen	Schieten tijdens duisternis	- Artillerie Schietkamp - Infanterie Schietkamp, - Schietrange de Vliehors - de schietbanen van Defensie	Maximaal 42 dagen in de maanden mei, juni en juli van een kalenderjaar, naar rato te spreiden over de locaties, telkens tot 01:00 uur of vanaf 04:30 uur, waarbij het aantal schietoefeningen bij duisternis maximaal 50% bedraagt van het totaal aantal schietoefeningen in de maanden mei, juni en juli.
C				
	Werken	Aanleggen	Locatie	Begrenzing
1	Loopgraven en werken	Aanleggen	De militaire oefenterreinen - Arnhemse Heide - Artillerie Schietkamp - Havelte West - Havelte-Oost - Infanterie Schietkamp - Marnewaard - Oirschotse Heide - Stroese Zand - Wezeperberg	Noodzakelijke werkzaamheden, waaronder graven, bouwen en stutten, op de locatie
2	Verzamelgebieden	Aanleggen	De militaire oefenterreinen: - Arnhemse Heide - Havelte West - Havelte-Oost - Marnewaard - Oirschotse Heide - Stroese Zand - Wezeperberg	Op de locatie
E				
	Middelen	Opleiden en oefenen	Locatie	Begrenzing
1	Kleine en grote militaire vaartuigen	Varen op hoge snelheid	Waddenzee tussen het Marsdiep en de Marnewaard	Maximaal 100 dagen gespreid over het kalenderjaar

2	Kleine en grote militaire vaartuigen	Oefenen met schieten met klein kaliber wapens	- De Vliehors - EHR-08 Noord op de Noordzee nabij Texel	Maximaal 50 dagen gespreid over het kalenderjaar en naar rato verdeeld over de locaties
3	Unmanned Systems, anders dan bedoeld onder A, onderdeel 6: (onbemande) drones CAT I UAS - Overige (kleine) vliegende, varende en rijdende drones	Opleiden, trainen en oefenen in gebruik en bestrijding met inbegrip van afwijkend gebruik van frequentieruimte	Militaire terreinen	Op de locaties
F	Gevaarlijke stoffen en munitie	Activiteit	Locatie	Begrenzing
1a	Munitie	Opslaan	De munitiemagazijncomplexen: - MMC Alphen - MMC Beetgumermolen - MMC Coevorden - MMC Hoenderloo II (JHL ISK) - MMC Ritthem - MMC Ruinen - MMC Staphorst - MMC Veenhuizen	Binnen bestaande opslaglocaties
1b	Munitie	Opslaan	De Joint Hoofdlocaties - JHL Den Helder - JHL ASK De vliegbases - Gilze-Rijen - Volkel	Binnen bestaande opslaglocaties
1c	Brandstoffen, waaronder diesel, benzine en kerosine, en bedrijfsstoffen of artikelen met gevarenklassen 2.1, 2.2, 3, 4.1,	Opslaan	- LC Bathmen - Locaties Smeerenburg en Spitsbergen op de Nieuwe Haven in Den Helder	Binnen bestaande opslaglocaties

4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 8 en 9				
2a	Munitie	Vervoeren in niet planbare situaties	• Spoor • Binnenwater • Weg	Noodzakelijk ter ondersteuning van: • opleiden, trainen en oefenen, of • host nation support
2b	Munitie	Transport	• Tussen militaire objecten	In Nederland
3a	Gevaarlijke stoffen	Vervoeren in niet planbare situaties	• Spoor • Binnenwater • Weg	Noodzakelijk ter ondersteuning van: • opleiden, trainen en oefenen, of • host nation support
3b	Gevaarlijke stoffen	Transport	• Tussen militaire objecten	In Nederland
4	Gevaarlijke stoffen of materialen	Overslaan	• LC Bathmen • Locaties Smeerenburg en Spitsbergen op de Nieuwe Haven in Den Helder	Op de locatie
5	Munitie	Overslaan	Vliegbases • Eindhoven Havens • Den Helder • Eemshaven • Rotterdam • Vlissingen	Op de locatie
6	Munitie	Tijdelijk opstellen, stallen voor transport of klaarzetten	Vliegbases • Eindhoven Havens • Den Helder • Eemshaven • Rotterdam • Vlissingen Munitiemagazijncomplexen: • MMC Veenhuizen	Op de locatie
7	Kruit	Verbranden	• Artillerie Schietkamp • Infanterie Schietkamp • Locatie Coevorden	Op de locatie

			Marinebasis Den Helder	
8	Water	afwateren van overtollig water	- Vliegbasis Leeuwarden - LG Bestkazerne	Van de locatie op watergangen buiten de defensielocatie
G	Transport en mobiliteit	Activiteit	Locatie	Begrenzing
1	Militaire schepen met munitie	Dubbel afmeren	Nieuwe Haven Den Helder	Op de locatie
H	Legering toename	Activiteit	Locatie	Begrenzing
1	Bestaande gebouwen en bouwwerken	Uitbreiden en gebruiken legeringscapaciteit	Militaire terreinen	Op de locatie
2	Tijdelijke kampementen	Inrichten voor legerings- en opleidingsdoelen	Militaire terreinen	Op de locatie
I	Bouw en sloop	Activiteit	Locatie	Begrenzing
1	Nieuwe of gewijzigde bouwwerken en infrastructuur	Aanleggen, bouwen, verbouwen, slopen, wijzigen en gebruiken	Vliegbasis Woensdrecht	Op de locatie
3	Schietfaciliteiten	Aanleggen, bouwen, verbouwen, slopen, wijzigen	- Artillerie Schietkamp - Infanterie Schietkamp - Johannes Postkazerne - Marnewaard - Ruijter van Steveninckkazerne - Schietbaan Arnhemse Heide - Schietbaan Budel - Schietbaan Harderwijk - Schietbaan Heumensoord - Schietbaan Waalsdorp - Schietbaan Witten - Vliegbasis Gilze Rijen - Vliegbasis Volkel - Vliegbasis Woensdrecht	Op de locatie
4	Start- en rolbanen	Aanleggen, bouwen,	Vliegbases: De Kooij	Op de locatie

		verbouwen, slopen, wijzigen	• Eindhoven • Gilze-Rijen • Leeuwarden • Volkel • Woensdrecht	
5	Opslaglocaties voor munitie en brandstoffen	Verbouwen, slopen, wijzigen en gebruiken	• Veenhuizen • Staphorst • Alphen • Ruinen • Ritthem • Coevorden • Hoenderloo • Beetgumermolen • Den Helder • Oldenbroek • Volkel • Gilze-Rijen • Bathmen	Op de locatie
J	Frequentieruimte	Activiteit	Locatie	Begrenzing
	Afwijkend gebruik	Beoefenen	De bestaande militaire terreinen • Vliegbasis Volkel • Militaire luchthaven Deelen • OT 't Harde • Complex Nieuwe Haven Den Helder • Havelte • Marnewaard • Oirschotse Heide	Op de locatie

Bijlage II. Categorieën gereedstellingsactiviteiten als bedoeld in artikel 3.7

A. Luchtvaartuigen

1. Opstijgen en landen met luchtvaartuigen en unmanned aircraft systems.
2. Vliegen op lage hoogte met luchtvaartuigen, in laagvlieggebieden of -routes of in andere gebieden.
3. Het vliegen met luchtvaartuigen tijdens duisternis.
4. Proefdraaien van motoren van luchtvaartuigen op militaire luchthavens.
5. Het onderhouden en proefdraaien van F135 vliegtuigmotoren van F135 jachtvliegtuigen in de testcel op Vliegbasis Woensdrecht, tot een maximum van 260 runs per jaar.
6. Het opstijgen, vliegen en landen met jetpacks.

B. Schieten

1. Het buiten de vergunde ruimte, waarmee wordt bedoeld de ruimte die is geborgd in een onherroepelijke omgevingsvergunning die ziet op het gebruik van de locatie voor militaire activiteiten, oefenen met schieten op militaire schietkampen, schietterreinen, schietrange en schietbanen met verschillende wapens en kalibers.
2. Het op militair terreinen beproeven van wapens waarvan de munitie een lange afstand aflegt.

C. Aanleg en van werken

1. Het aanleggen van loopgraven en uitvoeren van graafactiviteiten op en buiten militaire oefenterreinen, al dan niet bij grootschalige oefeningen.
2. Het aanleggen van verzamelgebieden op en buiten militaire oefenterreinen.

D. Noodzakelijke nuts- en energievoorzieningen

1. Het hebben of in gebruik hebben op militaire terreinen van alternatieve energievoorzieningen, (stroom)aggregaten en alternatieve motorpompsystemen ten behoeve van de continuïteit van militaire installaties waaronder het kerosinetransportsysteem.
2. Het vergroten van de capaciteit van bestaande en nieuwe kabels en leidingen, het uitvoeren, het werken, het gebruiken en intensiveren van het gebruik van kabels en leidingen.

E. Opleiden en oefenen

1. Oefenen met op hoge snelheid varen met kleine en grote militaire vaartuigen op Nederlandse binnenwateren anders dan bedoeld in bijlage I, onder E, onderdeel 1.
2. Amfibisch oefenen, landen en doorstoten op de Nederlandse kust en binnenwateren, voor nader door Onze Minister te bepalen duur en een aangewezen locatie anders dan in bijlage I, onder E, onderdeel 1.

3. Het buiten militaire terreinen testen, opleiden, trainen, oefenen met, alsmede het gebruiken danwel bestrijden van unmanned aircraft systems, inclusief afwijkend gebruik van frequentieruimte, anders dan bedoeld onder onderdeel A, te categoriseren in:

- a. (onbemande) drones (categorie 1 unmanned aircraft systems);
- b. overige (kleine) vliegende, varende en rijdende drones.

F. Gevaarlijke stoffen en munitie

1. Het (ver)bouwen van magazijnen ten behoeve van opslag van munitie (gevaarenklasse 1) op militaire terreinen.
2. Het (ver)bouwen van magazijnen ten behoeve van opslag van gevaarlijke stoffen of artikelen (gevaarenklasse 2 t/m 9) op militaire terreinen.
3. Het overslaan van munitie of gevaarlijke stoffen en/of materialen ten behoeve van defensiedoeleinden.
4. Het (tijdelijk) opstellen van munitietransport of het klaarzetten daartoe en het transport van gevaarlijke stoffen of artikelen en het klaarzetten daartoe.
5. Het binnen en buiten daartoe ingerichte constructies opslaan van munitie (gevaarenklasse 1).
6. Het binnen en buiten daartoe ingerichte constructies opslaan van gevaarlijke stoffen of artikelen (gevaarenklasse 2 t/m 9).
7. Kruit verbranden op aan te wijzen locaties.
8. Het afwateren van overtollig water van militaire objecten.

G. Transport en mobiliteit

1. Het afmeren van militaire vaartuigen of door de Nederlandse of een bondgenootschappelijke krijgsmacht gebruikte of dienende vaartuigen in zeehavens.
2. Oefenen met transport over de weg en de lucht voor logistieke doeleinden.
3. Rijden met militaire voertuigen of voor de militaire taak dienende voertuigen binnen en buiten defensieterreinen.
4. Het beschikbaar stellen van locaties en objecten voor laden en lossen ten behoeve van doorvoer van materieel en voorraden, waaronder munitie, van militaire eenheden.
5. Gebruik en transport ten behoeve van doorvoer van materieel en voorraden, waaronder munitie, van militaire eenheden.
6. Aanpassingen van infrastructuur ten behoeve van militaire mobiliteit over de weg of het spoor

H. Toename legering

1. Uitbreiden en gebruiken van legeringscapaciteit in bestaande gebouwen en bouwwerken buiten militaire terreinen.

2. Het inrichten en gebruiken van bouwwerken, militaire terreinen en kampementen voor legerings- en opleidingsdoeleinden buiten militaire terreinen.

I. Bouw- en sloopactiviteiten

1. Het aanleggen en gebruiken van infrastructurele voorzieningen op militaire terreinen en militaire objecten of daarbuiten.

2. Het bouwen, slopen, wijzigen en gebruiken van bouwwerken, infrastructuur en het herindelen van militaire terreinen, militaire objecten en locaties daarbuiten.

J. Nominaal en afwijkend gebruik van frequentieruimte

1. Nominaal en bijzonder gebruik van frequentieruimte.

2. Beoefenen van afwijkend gebruik van frequentieruimte binnen en buiten bestaande militaire oefenterreinen.